

ADVIES

2008-006

10 maart 2008

Klacht ontoelaatbare wijze van in bedwang houden leerling, foto's maken en seksuele voorlichting

Leerling wordt volgens klagers op ontoelaatbare wijze in bedwang gehouden, zonder toestemming foto's maken en geven van seksuele voorlichting.

Naar het oordeel van de Commissie is onvoldoende komen vast te staan dat de wijze waarop de leerling is aangepakt ontoelaatbaar is geweest en dat dit de leerling de door klagers vermelde schade heeft toegebracht. Ook acht de Commissie het maken van een geluidsopname, gelet op de omstandigheden, en de door klagers eerder verleende toestemming, niet ontoelaatbaar. Ten aanzien van de klacht over het geven van seksuele voorlichting aan de leerling heeft de leerkracht verklaard dat hij heeft geantwoord op een vraag van een andere leerling op dit gebied, waarbij hij zich niet direct realiseerde wat dit voor de zoon van klagers betekende. Hij heeft dit later rechtgetrokken. De commissie acht, gegeven deze uitleg, dit onderdeel van de klacht niet gegrond.

De Commissie acht de klacht ongegrond.

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Klagers hebben bij brief van 22 januari 2008 hun klacht voorgelegd aan de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en BVE (verder te noemen: de Commissie).
- 1.2. De Commissie heeft het bevoegd gezag en aangeklaagde gevraagd te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.3. Aangeklaagde heeft bij brieven van haar directeur, de R., van 5 februari 2008 en 19 februari 2008 en brieven van de voorzitter van het bestuur, de heer drs. T., van 13 februari 2008 en 13 februari 2008 aangegeven dat het bestuur is aangesloten bij de Commissie en de modelklachtenregeling van de Besturenraad PCO hanteert en een inhoudelijke reactie op de klacht gegeven.
- 1.4. Op 10 maart 2008 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Zwolle, alwaar zijn verschenen: klaagster in persoon, als vertegenwoordiger van het bestuur, de heer T. en namens aangeklaagde de heer R. en mevrouw L., adjunct directeur.
- 1.5. De Commissie heeft vervolgens nog kennisgenomen van de door de directeur, volgens de ter zitting gemaakte afspraak, bij brief van 11 maart 2008 overgelegde Protocol Gedragscode, signaleringsplan, informatiefolder D-tac, toestemmingsverklaring m.b.t. opname van foto's en verklaringen betreffende het incident op 21 januari 2008.

2. Standpunt klagers

Uit hetgeen door klagers in hun brief en ter zitting naar voren is gebracht leidt de commissie de navolgende klacht jegens aangeklaagde af.

De klacht betreft

- de ontoelaatbare wijze waarop de zoon van klagers, M., op 21 januari 2008 door de klassenassistent, mevrouw S., is aangepakt. Klagers schetsen het voorval als volgt: M. had een boze bui. Mevrouw S. heeft toen 20 minuten boven op M. gelegen om hem rustig te krijgen. M. heeft daarbij lichamelijk letsel opgelopen, te weten een gekneusde oogkas en een hersenschudding;
- het feit dat een leerkracht, zonder toestemming van klagers, foto's van M. heeft gemaakt met een mobiele telefoontoestel;
- zonder toestemming van klagers geven van seksuele voorlichting aan M.;
- de slechte communicatie tussen de school en ouders over de schoolrapportage voor GGZ Assen.

3. Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt op grond van de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen als volgt.

De zoon van klagers, M., is een jongen van 10 jaar oud die sinds 2002 (hij was toen 6 jaar oud) naar de * gaat. Daarvoor heeft hij op het Medisch Kinderdagverblijf in * gezeten en op de Z*, een zmlk school te . Op de Z* is er, toen M. 5 jaar oud was, sprake geweest van seksueel misbruik. M. is een jongen met gedragsproblemen. Hij krijgt snel een boze bui. M. is daarom in een speciale groep geplaatst met zes leerlingen en twee begeleiders. Het is op dit moment niet duidelijk of M. op de *op zijn plek zit. Er loopt een onderzoek bij GGZ in Assen.

De school heeft onder begeleiding van een daarin gespecialiseerde organisatie, D-tac, methoden en vaardigheden aangeleerd om met agressie om te gaan. De informatiefolder van D-tac vermeldt dat de trainingen erop gericht zijn personeel op zowel individuele als op collectieve wijze weerbaarder te maken tegen agressie waarbij een respectvolle bejegening naar het kind het uitgangspunt blijft. De leerkrachten hebben in het kader daarvan onder andere een speciale greep aangeleerd om leerlingen die agressief zijn rustig te krijgen. De leerling wordt in zo'n geval vanaf de zijkant bij schouder en hand in de zogenaamde CFB-houding gedwongen. Wanneer de leerling zich blijft verzetten, wordt hij tegen de grond geduwd en gehouden. Deze aanpak past binnen het protocol Gedragscode voor de aanpak van agressief gedrag. In de schoolgids staat wel vermeld dat dit protocol op school gehanteerd wordt, maar de inhoud van het protocol is niet integraal in de schoolgids opgenomen. Op basis van dit protocol worden voor individuele leerlingen signaleringsfases vastgesteld. Dit signaleringsplan wordt aan het handelingsplan van de leerling gehecht en is op die manier voor de ouders kenbaar.

Op maandagmorgen 21 januari 2008 is klaagster door de klassenassistent mevrouw S. gebeld. Zij vertelde dat M. een boze bui had gehad en dat hij haar was aangevlogen, waarop mevrouw S. M. in de CFB-houding heeft vastgepakt en hem tegen de grond heeft geduwd om hem rustig te krijgen. Toen klager M. even later op kwam halen om met hem naar GGZ Assen te gaan, had M. een rood en gezwollen gezicht. Klaagster is met M. naar een onafhankelijke huisarts, niet haar eigen

huisarts, gegaan. Deze constateerde, volgens klagster, een kneuzing aan de oogkas en een hersenschudding. Toen de heer R. door een telefoontje van klagers op de hoogte geraakte van het voorval, heeft hij een onderzoek ingesteld. Hij heeft gesproken met de klassenassistent en de leerkracht en een ouder die het voorval gezien hebben. Hij heeft klagster ook gevraagd met M. en de geraadpleegde huisarts te mogen spreken. Klagster heeft hiervoor geen toestemming verleend.

Aangeklaagde heeft in de stukken en ter zitting erkend dat M. op 21 januari 2008 door de klassenassistent in bedwang is gehouden door hem enige tijd tegen de grond te drukken. Klagster heeft ter zitting verklaard zich best voor te kunnen stellen dat het noodzakelijk was M. in bedwang te houden. Aangeklaagde meent daarbij niet ontoelaatbaar, maar in tegendeel volgens de geldende protocollen en de-escalerend gehandeld te hebben. Uit de door klagster aan hem getoonde foto van het rode gezicht van M. is volgens de heer R. geenszins af te leiden dat M. ten gevolge van deze actie een gekneusde oogkas en een hersenschudding heeft opgelopen.

Bij de beoordeling van de vraag of ontoelaatbaar is gehandeld moet de Commissie zich verlaten op de verschillende verklaringen van partijen over het voorval. Vast is komen te staan mevrouw S. M. tegen de grond heeft gedrukt om zichzelf te beschermen tegen zijn agressie en om M. tot bedaren te brengen en, onder andere door de verklaring van een ouder, die het voorval heeft gezien, dat M. daarbij verschillende keer met zijn hoofd tegen de grond heeft gebonkt. De Commissie kan niet beoordelen of het hanteren van de CFB-houding door noodzakelijk was en in verhouding stond met de ernst van de door M. getoonde fysieke agressie en ook niet of deze handgreep daadwerkelijk de-escalerend of misschien juist integendeel escalerend gewerkt heeft op de woede van M.. Mede doordat klagers geen rapport van de geraadpleegde huisarts hebben overgelegd en ook niet hebben toegestaan dat de heer R. direct na het voorval in het kader van zijn onderzoek naar het gebeurde met M. sprak, is naar het oordeel van de Commissie onvoldoende komen vast te staan dat de wijze waarop de zoon van klagers, M., op 21 januari 2008 door de klassenassistent, mevrouw S., is aangepakt ontoelaatbaar is geweest en M. de door klagers vermelde schade heeft toegebracht. De Commissie acht dit onderdeel van de klacht derhalve ongegrond.

Klagster heeft ter zitting erkend dat zij een formulier heeft ondertekend waarin zij toestemming verleent voor het maken van foto's van M., bijvoorbeeld ten behoeve van de schoolgids. Dit formulier is door aangeklaagde bij voornoemde brief van 11 maart 2008 nog overgelegd. Klagster heeft ter zitting haar klacht nader gespecificeerd in die zin dat alleen de wijze waarop de foto gemaakt werd betreft, namelijk met de mobiele telefoon van de leerkracht. De heer R. heeft ter zitting, onweersproken, verklaard dat het niet om een foto ging, maar om een geluidsopname van een rumoerige klas, die de leerkracht met behulp van zijn mobiele telefoon maakte, omdat hij op dat moment niets anders voorhanden had, en die overigens snel daarna weer heeft gewist. De Commissie acht dit handelen, gelet op deze omstandigheden en de door klagers verleende toestemming, niet ontoelaatbaar, zodat de Commissie ook dit onderdeel van de klacht niet gegrond acht.

Ten aanzien van de klacht over het geven van seksuele voorlichting aan M. heeft de heer R. verklaard dat de leerkracht heeft geantwoord op een vraag van een andere leerling op dit gebied, waarbij hij zich niet direct realiseerde wat dit voor M. betekende. Hij heeft dit later rechtgetrokken. Het niet naar tevredenheid beantwoorden van vragen van klagers in verband met het onderzoek van GGZ Assen moet volgens de heer R. verklaard worden door de frequente afwezigheid van M., waardoor het moeilijk is geweest een rapport op te stellen. Bij een schoolbezoek van de GGZ begin maart heeft de GGZ echter aangegeven geen gegevens te missen. De GGZ kan op school alle gegevens inzien.

De commissie acht, gegeven deze uitleg, het onderdeel van de klacht betreffende de communicatie niet gegrond.

4. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht op alle onderdelen ongegrond.

5. Advies aan het bevoegd gezag

Hoewel de Commissie de klacht van klagers niet gegrond acht, ziet de Commissie toch aanleiding tot het geven van een advies. De Commissie heeft namelijk geconstateerd dat de communicatie van de school naar de ouders toe over de gehanteerde protocollen niet transparant is en adviseert het bestuur daarom via website en schoolgids duidelijk te maken niet alleen welke protocollen gehanteerd worden, maar ook wat de inhoud van die protocollen is, bijvoorbeeld door een beschrijving te geven van de begeleiding die de school heeft gezocht in moeilijk verstaanbaar en agressief gedrag van leerlingen door de daarin gespecialiseerde organisatie D-tac en van de daarbij aangeleerde methoden en technieken.

Aldus gegeven op 10 maart 2008 door mr. J. Westmaas, voorzitter, en mr. P. ten Cate- Visser en W.J.L. Feitsma, leden, in tegenwoordigheid van mr. M. Mulder-Das, secretaris.